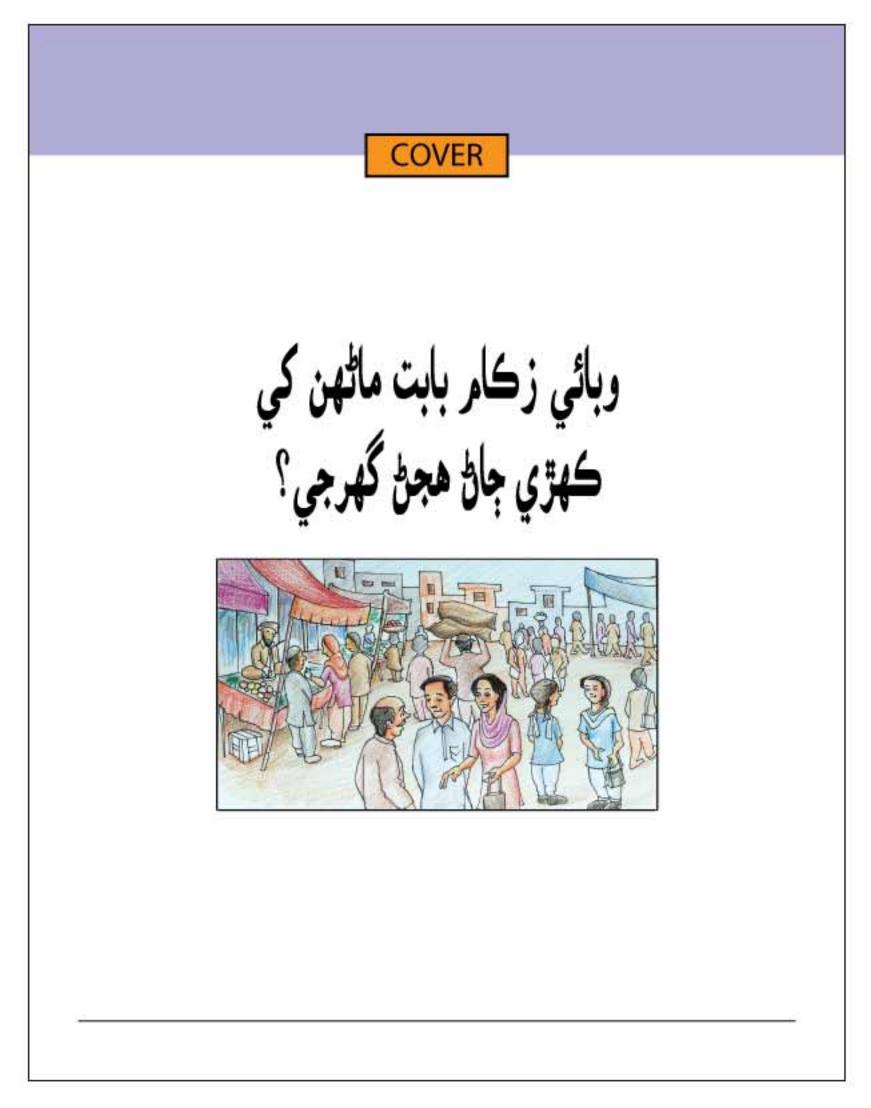
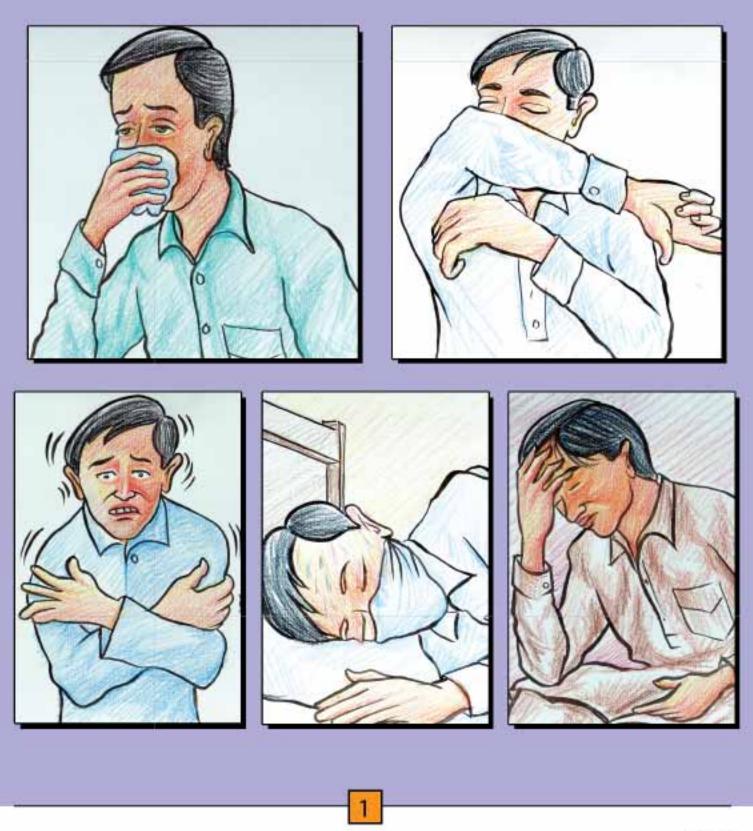
وبائي زكام بابت ماڻهن كي كهڙي ڄاڻ هجڻ گهرجي؟

وبائي زكامر جون نشانيون

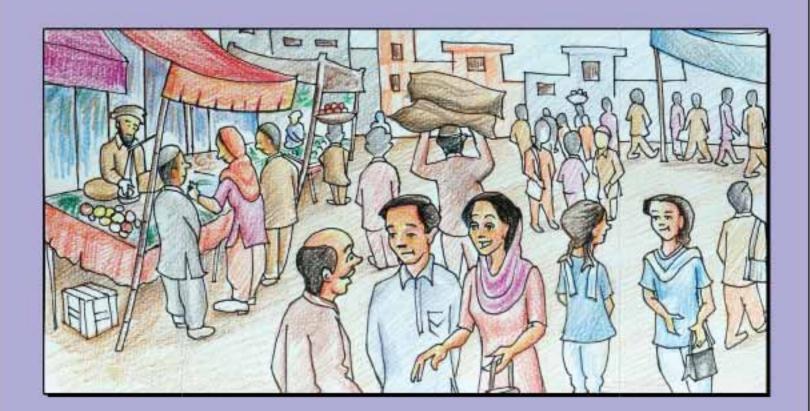
وبائي زكام جون نشانيون

هيٺ ڄاڻايل نشانين جي صورت ۾ اوهان کي وبائي زڪام ٿي سگھي ٿو:

- کنگه یا گلو خراب ٹین
  - بخار/تپ
- مشي ۾ سور يا بدن ۾ سور
  - ئۆلېن
  - ٿڪاوٽ
- الٽيون يا دست اچڻ (خاص طور تي ٻارن ۾)
  - نچون اچڻ يا نڪ بند ٿيڻ يا وهڻ

گهڻو ڪري مريض ۾ انهن مان ڪجھہ نشانيون ظاهر ٿي سگھن ٿيون. پر ائين بہ ممڪن آهي تہ ڪجھہ مريضن ۾ اهي نشانيون ظاهر بہ نہ ٿين.

وبائي زكامر كيئن ې سگهي ٿو

July, 2009

وبائي زڪام ڪيئن پکڙي سگھي ٿو

وبائي زڪام انھن ذريعن سان پکڙي سگھي ٿو:

- . مريض جي وات ۽ نڪ مان نڇون ڏيڻ. کنگهڻ، ساھ کڻڻ يا ٿڪڻ سبب نڪرندڙ جراثيـر مان ڀريل فضا ۾ ساھ کڻڻ سان.
  - اهڙيون شيون جن کي مريض استعمال ڪيو هجي تن کي هٿ لڳائڻ سان.
  - بازارن، اسكولن، عبادت گاهن ۽ عام هنڌن تي ويجهي ميل ميلاپ سان.

مريض ۾ زڪام جون نشانيون ظاهر ٿيڻ کان اڳ ۾ هو بيماري پکيڙڻ جو سبب بڻجي سگهي ٿو. هڪ بيمار ماڻهو جيڪو ڏسڻ ۾ بيمار نظر نہ اچي مرض پکيڙي سگهي ٿو.

وبائي زڪام کي پکڙڻکان ڪيئن روڪي سگھجي ٿو؟

وبائي زڪام کي پکڙڻکان ڪيئن روڪي سگھجي ٿو؟

اوهان هيٺ ڏنل چار طريقا اختيار ڪري سان وبائي زڪام کي پکڙڻ کان روڪي سگھجي ٿا -

- کنگهڻ ۽ نڇ ڏيڻ وقت وات ۽ نڪ کي ٽشو پيپر يا ڪپڙي سان ڍڪجي. ڪپڙو يا ٽشو نہ هجڻ جي صورت ۾ پنهنجي نونٺ يا بغل ۾ کنگهو ۽ نچ ڏيو.
  - گهڙي گهڙي صابڻ ۽ پاڻي سان هٿ ڌوئيندا رهو.
  - مريض كي گهر ۾ موجود صحت مند ماڻهو كان ڌار رکڻ.
  - .4 بيمار ماڻهو کان گهٽ ۾ گهٽ ٻن ميٽرن جي فاصلي تي رهن.

پنهنجي هٿن کي سدائين صابڻ ۽ پاڻي سان ڌويو!

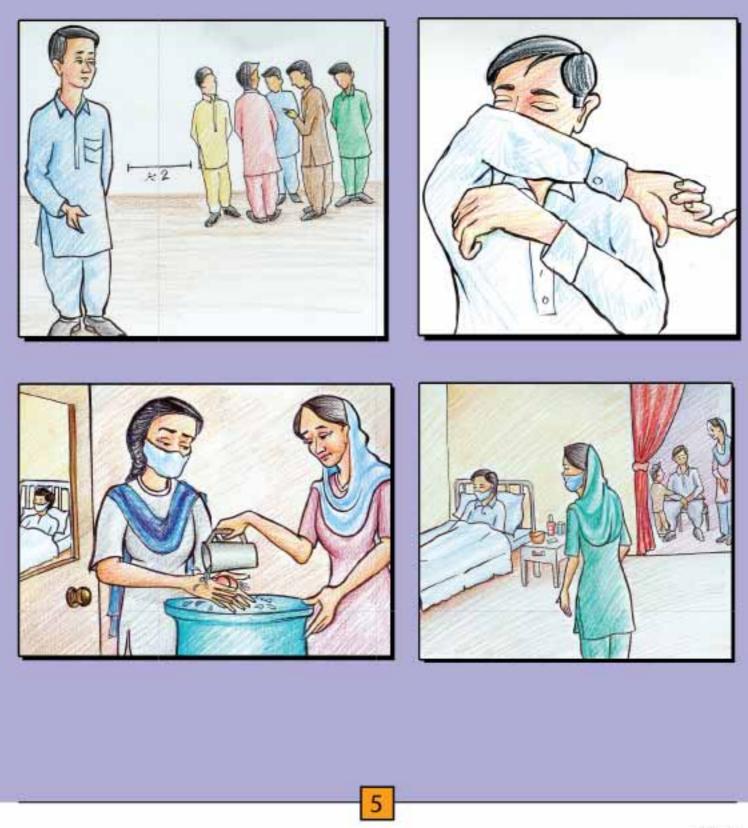

پنهنجي هٿن کي سدائين صابڻ ۽ پاڻي سان ڌويو ! صابڻ ۽ ڀاڻي سان چڱي نموني سان ڌوئڻ سان هٿ جراڻيم کان پاڪ ٿي وڃن ٿا. هيٺ ڏنل هدايتن تي عمل ڪريو: هئن کی پاڻي سا آلو ڪيو. صابڻ هٿن تي مهٽيو. ترين کي هڪ ٻئي سان مهٽيو. بنهي هٿن جي پٺيان حصا گهڙي گهڙي مهٽيو. آنگرين جي وچ وارن حصن کي چڱي ريت ڏويو. د تنهن جا هيٺيان حصا به ڌويو. پنهنجي ڪارائين کي ڏويو. هن کی پاڻی سان ڏويو. پنهنجي هٿن کي سدائين صابڻ ۽ پاڻي سان ڌويو. کاڌو ٺاهڻ کان اڳ ۽ يوءِ کاڌر کائڻ کان اڳ ۽ پرء وبائي زڪام کان متاثر ٿيل ماڻهو جي عيادت کان اڳ ۽ پوء ڪنهن بہ اهڙي شئي کي هٿ لڳائڻ کانپوءِ جنهن کي بيمار ماڻهو هٿ لڳايو هجي
 کنگهڻ ۽ نچ يا نڪ صاف ڪرڻ کانپوءِ کاکرس کرڻ کان اڳ ۽ پرو انهن شين کي صاف ڪريو جنهن کي وبائي زڪام (انڦلوانزا) کان متاثر ٿيل ماڻهو هٿ لڳايو هجي. اهي شيون درن جا هينڊل، بجلي جا بٽڻ، ليمپ، ٽيليفون، واش بيسڻ، ٽيبل، بستري جون چادرون ۽ کاڌي پيٽي جا ٿانوَ ٿي سگهن ٿا.

پاڻ کي ۽ ٻين کي بيمار ٿيڻ کان بچايو

پاڻ کي ۽ ٻين کي بيمار ٿيڻ کان بچايو نڇ ڏيڻ يا کنگهڻ وقت پنهنجي وات ۽ نڪ کي ٽشو پيپر سان ڍڪي وٺو: جيڪڏهن اوهان وٽ ٽشو پيپر يا ڪپڙو نہ آهي تہ پنهنجي ٺونٺ يا بغل ۾ نڇ ڏيو ۽ کنگهو. ماڻهن کان گهٽ ۾ گهٽ بن ميٽرن جو فاصلو رکو. جيڪڏهن اوهان بيمار ماڻهو جي سار سنڀال ڪري رهيا آهيو: مريض لاءِ ڌار جڳه جو بندوبست ڪريو. اها جڳه ٻين ماڻهن کان گهٽ ۾ گهٽ ٻن ميٽرن جي فاصلي تي هجڻ گهرجي. گهر جي صرف هڪ ڀاتي کي مريض جو خيال رکڻ ڏيو تہ جيئن ٻين ڀاتين کي بيمار ٿيڻ کان بچائي سگهجي. مريض جي عيادت ڪندڙن جو انگ گهٽ هجڻ گهرجي. . جڏهن اوهان مريض جي ويجهو وڃو تہ اوهان جو وات ۽ نڪ کي ماس يا ڪپڙي سان ڍڪي وٺو. مريض کي سار سنڀال کان اڳ ۽ پوءِ هٿ صابڻ ۽ پاڻي سان ڌويو. July, 2009

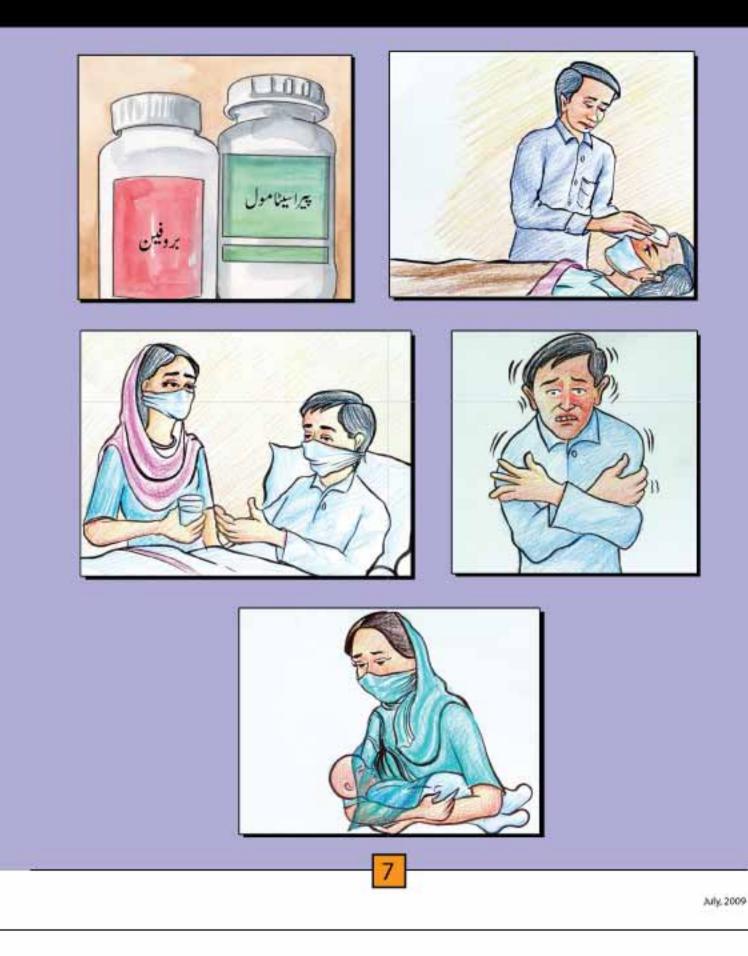
جيڪڏهن اوهان بيمار ٿي پئو تہ ڇا ڪندا؟ 6 July, 2009

جيڪڏهن اوهان بيمار ٿي پئو تہ ڇا ڪندا؟

جيڪڏهن اوهان کي وٻائي زڪام (**انفلوانزا**) جون نشانيون ظاهر ٿي رهيون هجن تہ ڇا ڪندا.

- پنهنجي ڪر تي يا اسڪول نہ وڃو. رش ۽ ميڙ وارن هنڏن کان پاسو ڪيو.
- صحتمند ٿيڻ تائين هڪ الڳ ڪمري يا جڳھ ۾ آرام ڪيو تہ جيئن بيماري ٻين تائين نہ پکڙي .
- جڏهن اوهان ٻين ماڻهن جي ويجهو هجو تہ پنهنجي وات ۽ نڪ کي ماسڪ ۽ ڪپڙي سان ڍڪي وڏو تہ جيئن بيماري پکڙجڻ کان روڪي سگهجي.
  - پنهنجي هٿن کي صابڻ ۽ پاڻي سان گهڙي گهڙي ڌويو خاص طور تي کنگهڻ ۽ نڇ ڏيڻ کانپوء.
  - پاڻي وڌ کان وڌ پيو ۽ ٻين شربتن جو استعمال وڌايو تہ جيئن پاڻي جي گهٽتائي جو شڪار نہ ٿيو.

وبائي زكام (انفلوانزا) جي علامتن جو علاج ڪيئن ڪيو وڃي؟

وبائي زڪام (انفلوانزا) جي علامتن جو علاج ڪيئن ڪيو وڃي؟

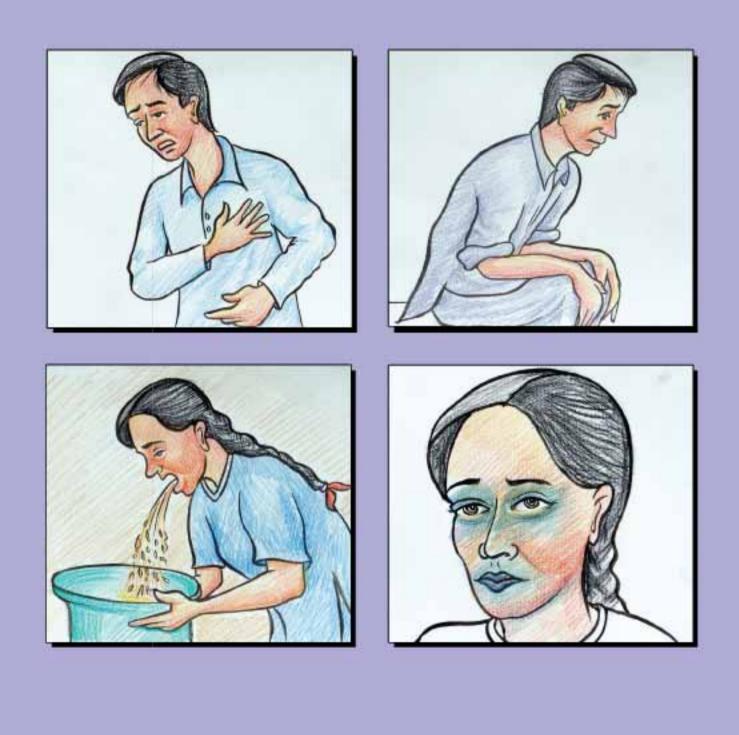
وبائي زڪام (انفلوانزا) جي علامتن جو علاج ڪيئن ڪيو وڃي؟ بخار وبائي زڪام (انفلوانزا)

- مريض کي صاف, خشڪ ۽ ڍرا ڪپرا پهرايو.
- جيڪڏهن مريض کي ٿڏ لڳي رهي هجي تہ ڪمبل وجهو.
- جيڪڏهن مريض جو بدن گرم ٿي وڃي تر ڪمبل لاهي ڇڏيو.
- هر چهن کلاکن کانپوء پیراستامول، ابوپروفن، ایسیتامیوفن جهڑیون دوائون ڏیو.
  - مريض کي نيبر گرم پاڻي سان صاف ڪيو الڪوهل سان نہ صاف ڪيو.

ڊي هائيڊريشن يا پاڻي جي گهٽتائي

- مريض کي مناسب مقدار ۾ کائڻ ۽ پيئڻ لاءِ ڏيو تہ جيئن پاڻي جي گهٽتائي کان بچي سگهجي.
- . جيڪڏهن مريض پيشاب گهٽ مقدار ۾ ڪري رهيو آهي يا گهاٽي رنگ جو ڪري رهيو آهي تہ هو پاڻي جي گهٽتائي جو شڪار ٿي رهيو آهي ۽ کيس پاڻي جيضرورت آهي.
  - پاڻي جي گهٽتائي کي چڪاسڻ لاءِ ٻار جي پيٽ جي چمڙي کي دٻايو ۽ بالغ ماڻهو جي ڇاتي جي چمڙي کي دٻايو. جيڪڏهن کيس پاڻي مناسب مقدار ۾ آهي تہ چمڙي جلدي پنهنجي اصل حالت ۾ واپس اچي ويندي جيڪڏهن جسر ۾ پاڻي جي گهٽتائي آهي تہ چمڙي دٻايل جڳھ تي ڪجھہ سيڪنڊن تائين اڀريل رهندي.
  - جيڪڏهن مريض گهڻو ڪمزور هجي يا کيس پاڻي جي گهٽٽائي جون علامتون ظاهر ٿي رهيون هجن تہ
    کيس پاڻي جي مقدار پوري ڪرڻ لاء او آر ايس پياريو. جنهن جي استعمال جو طريقو پيڪٽ تي لکيل
    هوندو آهي يا گهر ۾ موجود شربتون پياريو.
    - کیر پیئندڑ بار کی ماء جو کیر پیاریندا رہو.

اسپتال ڪڏهن وڃون؟

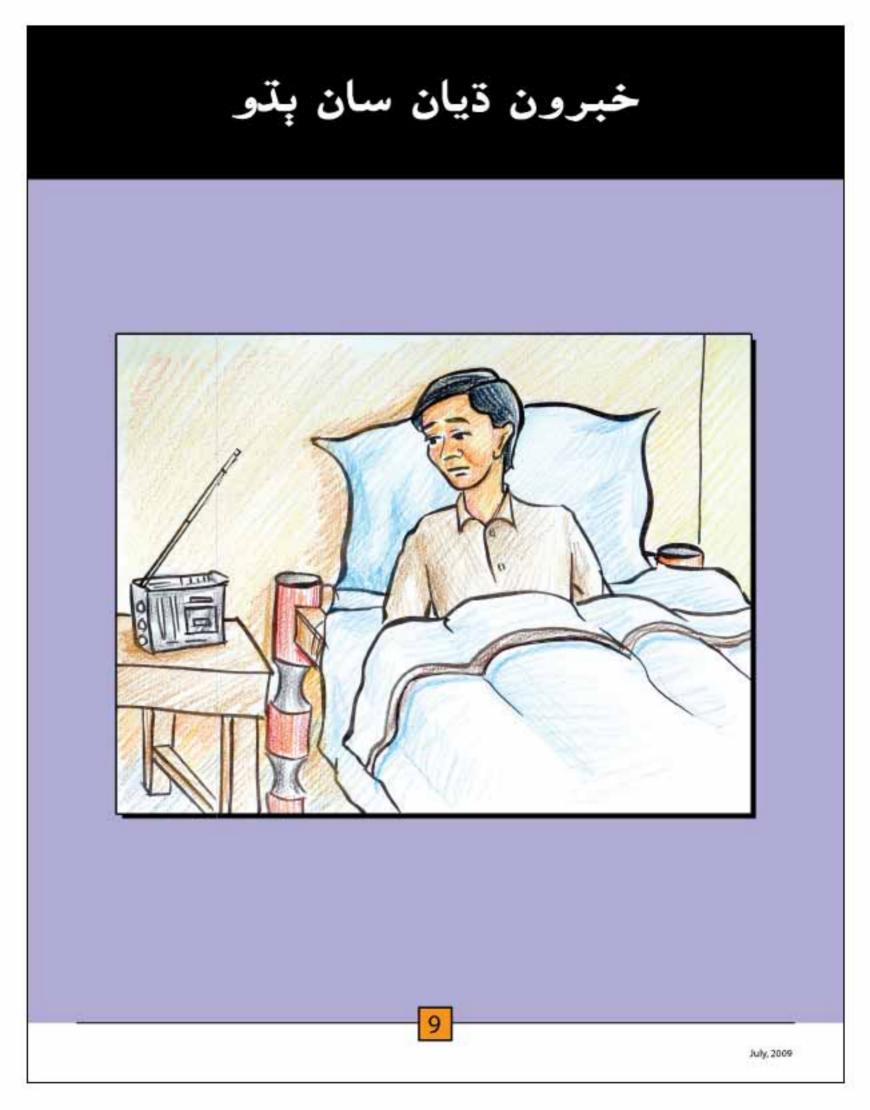
اسيتال ڪڏهن وڃون؟

اسپتال صرف ان وقت وجو جڏهن اوهان ۾ شديد علامتون ظاهر ٿين جهڙوڪ:

- ساھ کٹڻ ۾ تڪليف
  - چاتي ۾ سور ٿيڻ
- چپ يا چنڙي جو خشڪ ٿيڻ
  - التي يا دست گهڻا ٿيڻ
    - ننډ مان تر جاڳڻ
- ذهني چڪتاڻ (جهڙوڪ گهر وارن ۽ درست کي نہ سڃاڻڻ)
  - سخت ٿڏ لڳڻ يا ڏڪڻي (جيڪا قابو کان ٻاهر هجي)

سدائين اهڙي بيمارکير پيئندڙ ٻار کي اسپتال وٺي وڃو تہ جيڪو ٻن مهينن جي ڄمار کان ننڍو هجي ۽ کير نہ پي رهيو هجي.

جيڪڏهن اوهان اهڙي علائقي ۾ رهو ٿا جتي مليريا عام هجي تہ بخار ٿيڻ جي صورت ۾ جلدي ڊاڪٽر سان رابطو ڪيو.

خبرون ڌيان سان ٻڌو سدائين مقامي اڳو اڻن، ٽيليوزن جي نشريات يا هاٽ لائينز کي ڌيان سان ٻڌو تہ جيئن اوهان انهن ترڪيبن کان آگاھ رهو جيڪي اوهان کي ڪرڻ گھرجن. معلومات هتي ٻہ موجود آهي. 9 July, 2009